

Sedemdesiat rokov babylonského zajatia

written by Drahoslav Vajda | 1. marca 2026

Doplnok k 4. dielu série prorociev o svetových ríšach

*V prvom roku Dária, syna Ahasverovho, zo semena Médov,
ktorý bol učinенý kráľom nad kráľovstvom Chaldejov, teda v prvom roku jeho kral'ovania
ja Daniel som vyrozumel z kníh počet rokov, o ktorých sa bolo stalo slovo Hospodinovo
k prorokovi Jeremiášovi, že sa za ne vyplnia spustošenia Jeruzalema,
za sedemdesiat rokov.*

Daniel 9:1-2

Úvod

Prvý rok povereného kral'ovania Méda Dária^{A)} spadá do obdobia rokov 539-538 pred Kr. Méd Dáriuš sa na krátku dobu stal miestodržiteľom bývalej Novobabylonskej ríše. Daniel z Jeremiášových kníh porozumel, že *spustošenia Jeruzalema sa vyplnia, za sedemdesiat rokov* a zajatie Júdu v Babylone sa blíži ku koncu (verš 1-2). Daniel toto porozumel už po páde Babylona (už vládol Méd Dáriuš - Daniel 5:30-31), ale zrejme ešte predtým, ako kráľ Kýros vydal dekrét o návrate Židov do vlasti a ukončení ich sedemdesiatročného zajatia v Babylone. Kýros vydal tento dekrét v prvom roku svojho kral'ovania, najpravdepodobnejšie v roku 538 pred Kr. Daniel v modlitbe a pokore vyznával hriechy svoje a svojho ľudu (verše 9:3-14) a prosil Hospodina o odpustenie (15-19).

Príčiny sedemdesiatročného babylonského zajatia Júdu

Asýrske zajatie Severného kráľovstva (Izraela) a babylonské zajatie Južného kráľovstva (Júdu) bolo dôležitou, užitočnou, ale súčasne aj tragickou udalosťou v živote izraelského národa. Týmto udalosťami potrebujeme dobre porozumieť. Umožňujú nám porozumieť Bohu, jeho vôli, moci, vlastnostiam, hnevu, spravodlivosti, vernosti, milosrdenstvu, milosti a v nemalej miere aj jeho láske.

Severné kráľovstvo zaniklo v roku 722 pred Kr. Jeho územie sa stalo asýrskou provinciou. Severné kráľovstvo už nebolo nikdy obnovené. Jeho desať kmeňov sa stratilo v rozptýlení.

Južné kráľovstvo, ktoré tvorili kmene Júdu a Benjamína, dlho odolávalo náporu okolitých národov, ale aj oni boli odvedení do zajatia. O príčine zajatia sa dozvedáme z knihy Jeremiáša, kníh Kráľovských a Kronických. Príčinu zajatia bolo, že Judsko neposlúchalo Božie slovo o dodržiavaní Božej zmluvy, rokov odpočinku zeme a modlárstvo.

Prorok Jeremiáš dlhodobo vyzýval ľud, aby sa odvrátili od svojich zlých ciest a nešlachetných skutkov a navrátili sa k Hospodinovi (Jeremiáš 25:3-6), ale nepočúvali na Hospodinove slová (verš 7):

„7 Ale nepočúvali ste na mňa, hovorí Hospodin, preto, aby ste ma popudzovali k hnevu dielom svojich rúk na svoje zlé.

8 Preto takto hovorí Hospodin Zástupov: Pretože ste neposlúchli mojich slov,

9 hľa, pošlem a poberiem všetky čelade severu, hovorí Hospodin, a pošlem i k Nabuchodonozorovi, babylonskému kráľovi, svojmu služobníkovi, a dovediem ich na túto zem a na jej obyvateľov i na všetky tieto národy naokolo a zahladím ich s kliatbou úplnej záhuby a obrátim ich na hroznú pustinu, na úžas a na večné spustošeniny.

10 A učiním to, že zahynie spomedzi nich hlas veselosti a hlas radosti, hlas ženícha a hlas nevesty, hukot mlyna a svetlo sviece.

11 A celá táto zem, súc spustošená, bude púšťou a hroznou pustinou, a tieto národy budú slúžiť babylonskému kráľovi sedemdesiat rokov“ (Jeremiáš 25:7-11).

Sobota odpočinku zeme

„3 Šesť rokov budeš osievať svoje pole a šesť rokov budeš orezávať svoju vinicu a spratávať jej úrodu.

4 Ale siedmeho roku bude zemi sobota odpočinku, sobota Hospodinovi; nebudeš osievať svojho poľa ani nebudeš orezávať svojej vinice“ (3. Mojžišova 25:3-4).

Hospodin uložil izraelskému ľudu, aby každý siedmi rok nechali svoje polia odpočívať, aby ich neorali ani neosievali. Ľud Judska toto nedodržiaval. Keď sa tak neurobil sedemdesiatkrát, bol odvedený do zajatia. Za každý jeden rok nedodržania *soboty zeme* jeden rok zajatia. Počas nich zajatia zem odpočívala:

„33 A vás rozptýlim medzi národy... a vaša zem bude púšťou, a vaše mestá budú zrúcaninami.

34 Vtedy sa bude zem tešiť svojim sobotám po všetky dni, v ktorých bude spustošená, a vy budete v zemi svojich nepriateľov. Vtedy si teda odpočinie zem a bude sa tešiť svojim sobotám.

35 Po všetky dni, v ktorých bude spustošená, bude odpočívať to, čo neodpočívala vo vašich sobotách,

keď ste bývali na nej“ (3. Mojžišova 26:33-35; tiež 40-45).

Manassesovo modlárstvo

„Ale Manasses zaviedol Júdu a obyvateľov Jeruzalema do bludu, aby robili horšie ako národy, ktoré vyhladil Hospodin pred tvári synov Izraelových“ (2. Kronická 33:9).

Manassesovo modlárstvo bolo veľkou ohavnosťou pred Hospodinom. Bolo jedným z dôvodov, prečo bol Júda odvedený do babylonského zajatia.

Neposlúchali Hospodina, preto poslal na nich meč prostredníctvom Nanbuchodonozora. Ten v roku 586 pred Kr. pozabíjal mnohých v Jeruzaleme. Zobral nádoby z domu Božieho i poklady domu kráľovho i jeho kniežat. Spálil dom Boží a rozboril múry Jeruzalema i všetky jeho paláce spálil (2. kniha Kronická 36:17-19). *„A to, čo pozostalo po meči, presťahoval do Babylona do zajatia, a boli jemu a jeho synom za služobníkov, až dokiaľ nekráľovalo perzské kráľovstvo, aby sa naplnilo slovo Hospodinovo, povedané skrze ústa Jeremiášove, dokiaľ sa nenakochala zem svojich sobôt; po všetky dni, ktoré ležala púšťou, odpočívala, aby sa vyplnilo sedemdesiat rokov“ (verše 20-21).*

Druhá kniha Kroník končí oznamom o ukončení babylonského zajatia: *„Potom prvého roku Cýra, perzského kráľa, aby sa naplnilo slovo Hospodinovo, povedané skrze ústa Jeremiáša, zobudil Hospodin ducha Cýra, perzského kráľa, a tak dal vyhlásiť po celom svojom kráľovstve, a to i písmom týmito slovami: Takto hovorí Cýrus, perzský kráľ: Hospodin, Boh nebies, mi dal všetky kráľovstvá zeme a on mi naložil, aby som mu vystavil dom v Jeruzaleme, ktorý je v Judsku. Preto kto je kde medzi vami zo všetkého jeho ľudu, Hospodin, jeho Boh, nech je s ním, a nech ide ta hore“ (2. kniha Kronická 36:22-23).*

Týmto ediktom perzského kráľa Kýra sa zajatí v Babylone mohli vrátiť do svojej domoviny podľa slova Hospodinovo: *„Lebo takto hovorí Hospodin: Lebo keď sa vyplní Babylonu sedemdesiat rokov, navštívim vás a splním pri vás svoje dobré slovo, totiž že vás navrátim na toto miesto“ (Jeremiáš 29:10).*

Zajatie neprestavovalo iba súd, ale aj požehnanie. Zem si odpočinula a ľud vytriezvel z modlárstva. Po návrate zo zajatia sa už viacej tejto ohavnosti nedopúšťali. Tu začína nová nádej izraelského národa. Boh nezabudol na svoju zmluvu uzavretú s ich predkami po vyjdení z Egypta (3. Mojžišova 26:45).

Datovanie doby babylonského zajatia

Pri datovaní budeme postupovať tak, že najprv urobíme prehľad udalostí súvisiacich so zajatím Júdu a potom ich umiestnime na časovú os do systému *pred našim letopočtom* (pred Kr.), čo bude vlastné datovanie babylonského zajatia.^{B)}

Po rozdelení Šalamúnovho kráľovstva na Severné (Izrael) a Južné (Judsko) v Judsku striedavo

kraľovali dobrí a kráľi zlí. Datovanie babylonského zajatia začneme od kráľa Joziaša (2. Kráľov 21:26, 22:1, 23:29-30).

Jožiaš mal osem rokov, keď začal kraľovať. Kraľoval 31 rokov v Jeruzaleme. Patril k dobrým kráľom. V dobe pred ním sa v Izraeli veľmi rozmohlo modlárstvo, najmä za bezbožného kráľa Manessesu (2. Kráľov 21:9, 11, 16; 21:20; 23:12, 26; 2. Kroník 33:1, 9-11, 13, 22-23; Jeremiáš 15:4). Joziaš viedol ľud k návratu a uctievaniu jedného Boha, Boha Izraela. Nerozvážne sa však zaplietol do bitky s egyptským faraónom Nechom, ktorý išiel so svojou armádou hore na pomoc Asýrčanom, ktorí prehrávali vojnu s Babylončanmi. Došlo k bitke pri Megidde, v ktorej bol Joziaš smrteľne ranený a tam aj zomrel (2. Kráľov 23:29 a 2. Kroník 35:20-24). Po ňom sa kráľom stal jeho syn Joachaz.

Po bitke pri Megidde Necho pokračoval na sever k rieke Eufrat a mestu Harran (tiež aj ako Cháran) na pomoc Asýrčanom. K mestu dorazil v mesiaci jún-júl 609. Mesto bolo v rukách Babylončanov, ale spojeným asýrsko-egyptským vojskám sa nepodarilo mesto vybojovať späť pod asýrsku vládu.

Po neúspechu sa Necho s armádou vracal naspäť a koncom leta alebo začiatkom jesene prišiel do Jeruzalema. Zosadil Joachaza a namiesto neho dosadil na trón v Jeruzaleme Eljakima, iného Joziašovho syna a zmenil jeho meno na Jehojakim. Joachaza odviedol do Egypta, kde Joachaz aj zomrel (2. Kráľov 23:34). Jehojakim bol poddaným faraóna Necha a robil to, čo je zlé v očiach Hospodinových (verše 36-35).

Novobabylonská ríša

Babylončania boli poddaní Asýrii. Bojovali za osamostatnenie a to sa im aj podarilo. V roku 626 pod vedením Nepobolassara vznikla Babylonská ríša, presnejšie: Novobabylonská ríša. Boje s Asýriou však neprestávali. V roku 612 padlo Ninive, hlavné mesto Asýrie.

Začiatkom roka 605 pred Kr. Nepoboélasar poslal svojho syna, korunného princa Nabuchodonozora, do bojov proti Asýrčanom a ich spojencom Egyptanom na územie horného Eufratu. K bitke došlo pri meste Karchemiši. Proti sebe stálo babylonské vojsko Nabuchodonozora na jednej strane a na druhej egyptské vojsko faraóna Necha spolu s vojskom upadajúcej Asýrie. Nabuchodonozor drvivým spôsobom zvíťazil. Ako sa neskôr ukázalo, táto bitka bola veľmi dôležitá.

Nabuchodonozor prenasledoval utekajúce vojsko Necha a k ďalšej bitke došlo pri meste Chanat. Nabuchodonozor opäť zvíťazil. Bol to posledný úder, ktorým Egypt definitívne stratil vládu nad touto oblasťou. Egypt bol vytlačený z územia Sýrie a Palestíny a Asýria prakticky zanikla. Babylonska ríša sa stala dominujúcou a vládnucou ríšou v tejto oblasti. Tieto udalosti mali vplyv aj na Južné kráľovstvo.

Po bitke pri Karchemiši so svojou armádou postupoval dole smerom na Egypt, ktorého vojsko sa vrátilo späť na svoje územie. Nabuchodonozor ovládol Sýriu a Palestínu, územie Izraela a Judska, vrátane Jeruzalema. Tieto úspechy dosiahol ako korunný princ do augusta 605 pred Kr.

Kráľ Nepobolasar zomrel, a ako dátum jeho smrti sa uvádza 15. auguste 605., korunný princ Nabuchodonozor zanechal armádu a rýchlo sa ponáhlal do Babylona, aby si zabezpečil moc a kráľovskú korunu. Bol legitímnym nástupcom trónu a jeho značné vojenské úspechy jeho postavenie upevňovali. Za kráľa Novobabylonskej ríše bol korunovaný 7. septembra 605 pred Kr. Smrť jeho otca a dátum korunovácie Nabuchodonozora sú považované za zaručene presné. Sú známe z babylonských kroník a sú prepočítané z babylonského lunárneho na náš dnešný gregoriánsky solárny

kalendár.

Nezadlho po korunovácii sa Nabuchodonozor vrátil späť k svojej armáde a zajatcom na územie Judska, do Jeruzalema. Judský kráľ Jehojakim sa teraz stal poddaným (vazalom) kráľa Nabuchodonozora. Nabuchodonozor vzal časti nádob z Božieho domu a popredných z ľudu a dopravil ich do Babylona (Daniel 1:2-3).

To bola prvá vlna zajatcov z Júdu a medzi nimi sa nachádzal aj Daniel a jeho traja priatelia (Daniel 1:2 a 6). Dostali sme sa na koniec roka 605 pred Kr. a k sedemdesiatročnému babylonského zajatia judského ľudu. Zaujíma nás datovanie babylonského zajatia. Presnejšie: chceme vedieť kedy sa zajatie začalo a kedy skončilo.

Datovanie začiatku babylonského zajatia

Východiskové skutočnosti pre datovanie

Obdobie rokov 609 - 605 pred Kr.

Keď chceme datovať udalosti, čiže priradovať im dátumy, čo znamená umiestňovať ich na časovú os, potrebujeme vedieť, aké kalendáre sa v príslušnej dobe používali, vtedajšie spôsoby datovania a previesť ich do dnešného gregoránskeho kalendára v systéme *nášho letopočtu* (n.l.), čiže pred Kr. a po Kr.

V dobe prorokov Jeremiáša a Daniela sa v Judsku používal *lunárny kalendár*. Rok v lunárnom kalendári má 12 mesiacov, ktoré majú striedavo po 29 alebo 30 dní a rok má spolu 354 dní. Lunárny rok je o 11 dní kratší ako rok v našom solárnom gregoriánskom kalendári. ^{B)}

V Judsku bola ešte jedna zvláštnosť. Židovský kalendár má dva Nové roky. Náboženské sviatky sa počítajú podľa *náboženského roka*, ktorý začína dňom 1. nisan, ktorý pripadá na náš marec-apríl. Druhým je *administratívny*, alebo *občiansky rok*, ktorý začína dňom 1. tišri, ktorý pripadá na náš september-október. Roky kráľov sa počítali podľa občianskeho roka. Toto je pre datovanie podľa rokov vlády panovníkov dôležitá skutočnosť.

V Judsku sa používal tzv. *systém nástupníckych rokov*. Keď nastúpil nový panovník, doba jeho panovania sa mu začala počítať až od 1. dňa najbližšieho nového roku, teda až od najbližšieho 1. tisri. Časť predchádzajúceho roka (od dňa začiatku vládnutia po koniec tohto roka) sa jemu do doby panovania nezapočítavala, započítavala sa predchádzajúcemu panovníkovi. V tomto systéme datovania sa panovníkom do doby ich vládnutia započítavali celé roky. Tento postup do datovania histórie podľa doby vládnutia vnášal poriadok a systém. Teda v tomto počítaní vláda predchádzajúceho panovníka sa počítala až dom posledného dňom roka, v ktorom došlo k výmene panovníkov a vláda nového sa začala počítať prvým dňom nasledujúceho roka.

V knihy Jeremiáš v 25. kapitole je napísané (verše 1 a 11):

1) *Slovo, ktoré sa stalo k Jeremiášovi o všetkom ľude Júdovom v štvrtom roku Jehojakima, syna Joziášovho, judského kráľa. (To bol prvý rok Nabuchodonozora, babylonského kráľa).*

11) *A celá táto zem, súc spustošená, bude púšťou a hroznou pustinou, a tieto národy budú slúžiť babylonskému kráľovi sedemdesiat rokov.*

V knihe Daniel v 1. kapitole je napísané (verše 1-2):

1) *Tretieho roku kralovania Jehojakima, judského kráľa, prišiel Nabuchodonozor, babylonský kráľ, k Jeruzalemu a obľahol ho.*

2) *A Pán vydal do jeho ruky Jehojakima, judského kráľa, i čiastku nádob domu Božieho, a dopravil ich do zeme Sineára, do domu svojho boha, a nádoby dopravil do domu pokladu svojho boha.*

Vlastné datovanie začiatku zajatia

Jozaiáš kraloval v Judsku (v Jeruzaleme) 31 rokov v rokoch 640 – 609 pred Kr. Jeho smrť sa datuje na koniec jari alebo začiatok leta roku 609 pred Kr. Presný dátum smrti kráľa Joziáša, deň a mesiac, nie je neznámy, ale bitka pri Megiddo sa datuje na jar alebo začiatok leta 609 pred Kr.

Joziáša pochovali v Jeruzaleme. Ľud si namiesto Joziáša za kráľa zvolil jeho syna Joachaza. K tomu došlo v mesiaci máj alebo v jún. Necho po bitke pri Megiddó vo svojom ťažení pokračoval na sever. Po neúspechu pri Harane sa vracal späť a do Jeruzalema prišiel v auguste-septembri 609 pred n.l. Z trónu zosadil Joachaza, ktorý kraloval len tri mesiace (2. Kráľov 23:30-31) a namiesto neho za kráľa v Judsku ustanovil Eljakima, ktorému zmenil meno na Jehojakim. Jehojakim kraloval 11 rokov (608-597 pred Kr.).

Z verša Jeremiáš 25:1 usudzujeme že Jehojakim sa kráľom stal koncom septembra alebo začiatkom októbra roku 609 pred Kr., ale v deň už po 1. tišri, ktorým v Judsku začal nový administratívny (občiansky) rok. Vzhľadom na nástupnícky systém, Jehojakimovi sa vláda (kralovanie) začalo počítať až odo dňa 1. tišri 608 pred Kr. Nabuchonozor sa do Jerzaleme vrátil už ako kráľ Babylonskej ríše po 1. tišri 605 pred Kr. Občiansky rok, ktorý začal dňom 1. tišri (september-október) 605 bo prvým rokom kráľa Nabuchodonozora a štvrtým rokom judského kráľa Jehojakima (Jeremiáš 25:1).

Daniel aj Jeremiáš sa odvolávajú na toho istého judského kráľa Jehojakima a preto aj ich datovanie vlády Jehojakima považujeme za datovanie podľa kalendára používaného vtedy v Judsku a podľa systému nástupníckych rokov. Daniel hovorí o treťom roku kralovania Jehojakima, ktorý trval od 1. tišri 606 do nasledujúceho 1. tišri 605 pred Kr. Jeremiáš hovorí o štvrtom roku Jehojakima, ktorý trval od 1. tišri 605 do 1. tišri 604 pred Kr.

Rok 605 pred Kr.

Korunný princ Nabuchodonozor so svojou armádou zvíťazil v bitke pri Karchemiši na hornom Eufrate. Prenasledoval utekajúcu egyptskú armádu. Koncom júla alebo začiatkom augusta sa dostal k Jeruzalemu a obľahol ho. Tu sa dozvedel o smrti svojho otca. Zanechal armádu pri Jeruzaleme a 7. septembra 605 pred Kr. bol v Babylone korunovaný za kráľa. Po nejakej dobe (niekoľko týždňov) sa vrátil do Jeruzaleme. Z jeruzalemského chrámu zobral čiastku nádob a popredných z ľudu (Daniel 1:1-3) a dopravil ich do Babylona. K jeho návratu došlo po 1. tišri 605 pred Kr. Jehohakim sa stal poddaným (vazalom) Nabuchodonozora a musel mu platiť tribút (povinný poplatok, daň).

Jerermiáš veršom 25:1 poskytuje cenný údaj, lebo uvádza, že štvrtý rok kralovania judského kráľa Jehojakima spadá do prvého roku kralovania Nabuchodonozora a tiež, že zajatie Júdu potrvá

sedemdesiat rokov (25:11-12). Tento verš preukazuje zhodu historických záznamov s biblickými o rokoch kralovania Jehojakima a Nabuchodonozora. Z Jeremiáša sa však nedozvedáme deň (dátum), v ktorom začalo zajatie. To oznamuje prorok Daniel veršom 1:1 svojej knihy. Daniel tu oznamuje, že v treťom roku kralovania Jehojakima *prišiel Nabuchodonozor, babylonský kráľ, k Jeruzalemu a obľahol ho*.

Daniel patril k zajatým odvedeným do zajatia v prvej vlne. Vedel, kedy bol obmedzený na svojej slobode. Pre neho a ostatných z prvej vlny, zajatie začalo dňom, v ktorom Nabuchodonozor obklúčil Jeruzalem. K tomu, ako píšeme aj vyššie, došlo začiatkom augusta 605, čo bolo ešte v treťom roku kralovania Jehojakima. Nabuchodor odišiel s prvou vlnou zajatcov a obľahnutie Jeruzaleme skončilo. Jeruzalem sa do rúk Nabuchodonozora v roku 605 dostal zrejme bez boja, lebo Daniel ani Jeremiáš neuvádzajú, žeby sa v tomto roku bojovalo o mesto Jeruzalem. K bojom došlo až v ďalších rokoch.

Počiatok babylonského zajatia Júdu počítame podľa Daniela. Došlo k nemu začiatkom augusta v deň keď Nabuchodonozor, ešte ako korunný princ, obklúčil, obľahol Jeruzalem (Daniel 1:1). V tomto verši Daniel opisuje Nabuchodonozora ako kráľa, hoc, i keď Nabuchodonozor obklúčil Jeruzalem, bol ešte len korunný princ. Je to tým, že Daniel knihu písal v dobe, keď Nabuchodonozor už bol kráľom a preto ho nemohol identifikovať inak, iba ako „kráľ Nabuchodonozor“.

Datovanie konca babylonského zajatia

Boh judskému ľudu vymeral 70 ročný trest zajatia v Babylone (Jeremiáš 25:11-12, 29:10-). Keď im určil 70 rokov pobytu v Babylone, tak si môžeme byť istý, že ich zajatie trvalo presne 70 rokov, lebo Hospodin povedal Jeremiášovi: *bdiem nad svojim slovom, aby som ho vykonal* (Jeremiáš 1:12). To, čo Hospodin oznámi sa do bodky aj stane: „*Lebo on povedal, a stalo sa...*“ (Žalmy 33:9) Vidíme to aj na pobyte Izraela v Egypte. Pobyt Izrael v Egypte bol stanovený na 430 rokov, a tak Izrael vyšiel z Egypta presne v deň, v ktorý uplynulo 430 rokov (2. Mojžišova 12:40-41). Sme presvedčení, že aj pobyt Júdu v babylonskom zajatí trval presne 70 rokov - zajatie skončilo presne v deň, v ktorý sa dovŕšilo 70 rokov.

Vlastné datovanie konca zajatia

V dobe Jeremiáša platil v Judsku lunárny kalendár. Sme presvedčení, že sedemdesiat rokov, ktoré Hospodin vymeral Júdovi a ľude oznámil prostredníctvom proroka Jeremiáša, bolo sedemdesiat lunárnych rokov, teda 70 rokov o 354 dňoch. Tieto roky prepočítame na roky gregoriánskeho solárneho kalendára, v ktorom rok bežný rok má 365 dní a každý štvrtý, priestupný rok, má 366 dní. Prepočet je nasledovný:

Sedemdesiat lunárnych rokov je doba 24 780 dní ($254 \times 70 = 24\,780$). Tento počet prepočítaný na roky o 365 dňoch je doba 67 rokov 11 mesiacov a 12 dní, keď sme pridali 17 dní na priestupné roky, ktorých bolo počas doby zajatia 17. Keď za začiatok zajatia považujeme 1. august 605 pred Kr. ukončenie babylonského zajatia pripadá na júl 637 pred Kr. Otvorenou otázkou je, či tento dátum sa vzťahuje na odchod zajatých z Babylona, alebo na ich príchod do Jeruzalema. Prikláňame sa k druhej možnosti. Zajatie skončilo tam, kde začalo, teda v Jeruzaleme. Končíme s poznámkou, že v celom tomto datovaní je na 100% istých len číselný údaj 70 rokov zajatia.

Poznámky

A) Babylon padol koncom roka 539 pred Kr. Dáriuš Médsky kraľoval v Babylone asi v rokoch 539-538. Kraľoval krátko, možno ani nie celý jeden rok. Je známy len z Biblie. Okrem Dária Médskeho sa ako vládca v Babylone spomína aj Dáriuš Perzský.

B) Podrobnejšie v článku [Datovanie - letopočty a kalendáre - 2. diel](#)

Umiestnené: 4. mája 2026

Prechod na [Prológ](#)

Prechod na [5. diel](#)

Prechod na [Najnovšie články](#) na stránke

Prechod na úvodnú stránku - [Úvod](#)